

یادگیری جمعی و انتخاب مشترک

مدرسه بخشی از محیط اجتماعی است که در آن زندگی می‌کنیم؛ یک اجتماع متشكل از دانشآموزان، همکاران و اولیای دانشآموزان، و محیطی اجتماعی است که بستر مناسب برای یادگیری همه اعضا است. یک جمع انسانی وقتی می‌تواند با هم یادگیرند که در تعامل سازنده با یکدیگر باشند. و این وقتی میسر می‌شود که آنان هدف مشترکی را، که همه علاقهمند و معتقد به آن هستند دنبال کنند. به نظر می‌رسد مهم‌ترین هدف و آرمان مشترک «یادگیری برای تغییر» باشد.

آرمان مشترک هدفی است که افراد جمع به تحقق آن عمیقاً علاوه‌مندند، و در نتیجه خود را متعهد می‌دانند که در جهت تحقق آن تلاش نمایند. همه ما معمولاً در زندگی خود وضعی را تجربه کرده‌ایم که عضو گروهی بوده‌ایم همگی به یک هدف مشترک علاوه‌مند بوده و آن را با اشتیاق دنبال می‌کردیم. افرادی که در چنین وضعی قرار داشته‌اند می‌دانند که در آن تجربه همه می‌خواهند به هم کمک کنند چیزی را که یادگرفته‌اند به دیگری منتقل نمایند. متقابلاً نیز علاوه‌مند بوده‌اند ایده‌ها و راهکارهای سایر اعضای گروه را بشنوند و از آن‌ها بیاموزند. وقتی یک آرمان مشترک روشن و مورد علاقه وجود داشته باشد، افراد هر چه در توان دارند به کار می‌گیرند تا به آن هدف مشترک برسند.

کسانی که ماههای قبل از پیروزی انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۷ را به خاطر دارند، به آرمان‌های بزرگی اعتقاد داشتند، یکی از این آرمان‌ها «ساقط کردن حکومت پهلوی» بود. آنان شاهد بودند که چگونه آحاد جامعه با انجیزه و تلاش در جهت آن آرمان با یکدیگر تعامل سازنده داشتند و هر کس از دیگری راههای مبارزه را می‌آموخت. آرمان مشترک می‌تواند ایجاد و ساختن وضعیت جدیدی باشد. وضعیت جدید در فروردین ماه ۱۳۵۸ با رای اکثریت مردم به برقراری نظام جمهوری اسلامی ایران منتهی شد. آنچه که باعث استقرار و انتخاب مشترک مردم بود، یادگیری جمعی در دوران مبارزات انقلاب بود.

یکی از نقش‌های مهم ما معلمان، همفکری و همیاری با مدیران مدارس و نواحی آموزش‌پیورش، برای بوجود آوردن یک برنامه مشترک برای «طراحی مسیر تغییر» است. همه ما می‌توانیم با تعامل سازنده به پیشرفت همدیگر کمک کنیم تا به یادگیری جمعی برسیم. برای رسیدن به یادگیری جمعی در مدرسه چه تجربه و پیشنهادی دارید؟

محمد ناصر